

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

"ЗАТВЕРДЖУЮ"
Вступник керівника
(проректор з науково-педагогічної роботи)
№02071211

М. В. Афанасьєв

Основи наукового мовлення
робоча програма навчальної дисципліни

Галузь знань **усі**
Спеціальність **усі**
Освітній рівень **перший (бакалаврський)**
Освітня програма **усі**

Вид дисципліни **вибіркова**
Мова викладання, навчання та оцінювання **іноземна (російська)**

Завідувач кафедри українознавства
і мовної підготовки іноземних громадян О. С. Черемська

Харків
ХНЕУ ім. С. Кузнеця
2018

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри українознавства і мовної підготовки іноземних громадян.

Протокол № 2 від 04.09.2018 р.

Розробники:

Соценко Н. Ф., к.філол.н., доц.

**Лист оновлення та перезатвердження
робочої програми навчальної дисципліни**

Навчальний рік	Дата засідання кафедри – розробника РПНД	Номер протоколу	Підпис завідувача кафедри

1. Вступ

Анотація навчальної дисципліни:

Навчальна дисципліна "Основи наукового мовлення" є вибірковою дисципліною для іноземних студентів другого курсу навчання усіх спеціальностей. Дисципліна "Основи наукового мовлення" спрямована на ознайомлення іноземних студентів з основами мови наукового стилю: лексичними та граматичними. Вивчення дисципліни сприяє засвоєнню фахової термінологічної лексики, знань граматичних конструкцій наукового стилю.

Мета навчальної дисципліни:

формування низки лінгво-культурологічних компетентностей у сфері навчальної і професійної діяльності; удосконалення вмінь і навичок з усіх видів мовленнєвої діяльності (читання, говоріння, аудіювання, письмо) на текстах професійної тематики у межах мови спеціальності; підвищення загального освітнього рівня студентів.

Курс	2	
Семестр	3	
Кількість кредитів ECTS	5	
Аудиторні навчальні заняття	практичні	64
Самостійна робота		86
Форма підсумкового контролю	Залік	

Структурно-логічна схема вивчення навчальної дисципліни:

Попередні дисципліни	Наступні дисципліни
	Основи наукового мовлення в навчальній діяльності
Іноземна мова (російська)	Жанри наукового стилю
	Основи ділової комунікації

2. Компетентності та результати навчання за дисципліною:

Компетентності	Результати навчання
Лінгвістична	Здатність застосовувати на практиці набуті теоретичні знання; працювати з літературою навчально-наукового підстилю, читати і сприймати науковий текст; вмотивовано вживати терміни
Ціннісно-сміслова	Формування ціннісних орієнтирів студента, уміння обирати цільові стратегії поведінки, використовуючи вмотивовані комунікативні засоби

Інформаційна	Уміння самостійно шукати та аналізувати необхідну інформацію з використанням сучасних інформаційних технологій, виділяти головну та другорядну інформацію, передавати її
Комунікативна	Знання мови наукового спілкування та сфери її використання; володіння нормами мовного оформлення наукових текстів; навички роботи в групі тощо
Професійна	Сприяти підготовленості до пізнавальної та професійної діяльності майбутніх фахівців

1. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Науковий стиль та його функціонально-стилістичні особливості

Тема 1. Науковий стиль як форма реалізації мовної компетенції. Мовні особливості наукових текстів

1.1. Загальна характеристика наукового стилю. Сфера використання, основне призначення та найважливіші ознаки: абстрактність, логічність, об'єктивність. Підстилі наукового стилю: науковий, науково-навчальний, науково-популярний.

1.2. Мовностильові ознаки наукового стилю. Лексичні особливості наукових текстів: терміни, повтори в науковому тексті, авторське "ми". Структура терміну. Довідникова література. Словникова стаття.

1.3. Граматичні особливості наукових текстів: морфологічні та синтаксичні особливості наукового стилю мови. Види та правила цитування.

Тема 2. Морфологічні особливості сучасного наукового стилю мови

2.1. Переважне та обмежене використання деяких частин мови.

2.2. Дієслівні іменники у науковому стилі. Утворення іменників від дієслів. Утворення прикметників від іменників.

2.3. Переважне використання називного та родового відмінків у науковому стилі.

Тема 3. Синтаксичні особливості сучасного наукового стилю мови

3.1. Види словосполучень. Переважне використання іменникових словосполучень (керування) як ознака наукового стилю.

3.2. Генетивні ланцюжки.

3.3. Речення та його ознаки. Моделі простих речень, які притаманні науковому стилю.

3.4. Моделі простих речень, які використовуються у науковому стилі для визначення поняття.

3.5. Моделі простих речень, які використовуються у науковому стилі для опису особливостей предметів та явищ.

3.6. Моделі простих речень, які використовуються у науковому стилі для опису структури предметів та явищ.

3.7. Моделі простих речень, які використовуються у науковому стилі для розподілу на групи.

Змістовий модуль 2. Синтаксичні особливості сучасного наукового стилю мови

Тема 4. Види складних речень.

- 4.1. Поняття про складні речення. Співвідношення простого та складного речення.
- 4.2. Переважне використання складнопідрядних речень з підрядними з'ясувальними. Особові та безособові конструкції.
- 7.3. Складнопідрядні речення з підрядними означальними.
- 7.4. Складнопідрядні речення з підрядними обставинними.

3. Порядок оцінювання результатів навчання

Система оцінювання сформованих компетентностей у студентів враховує види занять, які згідно з програмою навчальної дисципліни передбачають практичні заняття, а також виконання самостійної роботи.

Оцінювання сформованих компетентностей у студентів здійснюється за накопичувальною 100-бальною системою. Відповідно до Тимчасового положення "Про порядок оцінювання результатів навчання студентів за накопичувальною бально-рейтинговою системою" ХНЕУ ім. С. Кузнеця, контрольні заходи включають:

поточний контроль, що здійснюється протягом семестру під час проведення практичних занять і оцінюється сумою набраних балів;

модульний контроль, що проводиться у формі модульної контрольної роботи як проміжний міні-екзамен з ініціативи викладача з урахуванням поточного контролю за відповідний змістовий модуль і має на меті *інтегровану* оцінку результатів навчання студента після вивчення матеріалу з логічно завершеної частини дисципліни – змістового модуля.

Порядок проведення поточного оцінювання знань студентів. Оцінювання знань студента під час практичних занять та виконання індивідуальних завдань проводиться за такими критеріями:

розуміння, ступінь засвоєння теорії та методології проблем, що розглядаються; ступінь засвоєння фактичного матеріалу навчальної дисципліни; ознайомлення з рекомендованою літературою, а також із сучасною літературою з питань, що розглядаються; вміння поєднувати теорію з практикою при розгляді виробничих ситуацій, логіка, структура, стиль викладу матеріалу в письмових роботах і при виступах в аудиторії, вміння обґрунтовувати свою позицію, здійснювати узагальнення інформації та робити висновки; здатність проводити критичну та незалежну оцінку певних проблемних питань; вміння пояснювати альтернативні погляди та наявність власної точки зору, позиції на певне проблемне питання; застосування аналітичних підходів; якість і чіткість викладення міркувань; логіка, структуризація та обґрунтованість висновків щодо конкретної проблеми; самостійність виконання роботи; грамотність подачі матеріалу; використання методів порівняння, узагальнення понять та явищ; оформлення роботи.

Загальними критеріями, за якими здійснюється оцінювання позааудиторної самостійної роботи студентів, є: глибина і міцність знань, рівень мислення, вміння систематизувати знання за окремими темами, вміння робити обґрунтовані висновки, володіння категорійним апаратом, навички і прийоми виконання практичних завдань, вміння знаходити необхідну інформацію, здійснювати її систематизацію та обробку, самореалізація на практичних заняттях.

Студента слід **вважати атестованим**, якщо сума балів, одержаних за результатами поточної та модульної перевірки успішності, дорівнює або перевищує 60.

Розподіл балів за тижнями

Теми змістового модуля			Практичні заняття	Презентація	Експрес-опитування	Тестування	Письмова контрольна робота	Усього
Змістовий модуль 1.	Тема 1	1 тиждень	2			2		4
	Тема 1	2 тиждень	2			2		4
	Тема 1	3 тиждень	2		2			4
	Тема 2	4 тиждень	4					4
	Тема 2	5 тиждень	4					4
	Тема 3	6 тиждень	4					4
	Тема 3	7 тиждень	4			1		5
	Модульний контроль	8 тиждень					20	20
Змістовий модуль 2.	Тема 3	9 тиждень	2			2		4
	Тема 3	10 тиждень	4					4
	Тема 4	11 тиждень	5					5
	Тема 4	12 тиждень	4					4
	Тема 4	13 тиждень				4		4
	Тема 4	14 тиждень	4					4
	Тема 4	15 тиждень				5		5
	Модульний контроль	16 тиждень					20	20
Усього			38	4	2	16	40	100

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82 – 89	B	добре	

74 – 81	C	задовільно	
64 – 73	D		
60 – 63	E		
35 – 59	FX	незадовільно	не зараховано
1 – 34	F		

4. Рекомендована література

Основна

1. Соценко Н. Ф. Основы научной речи в учебной деятельности [Электронный ресурс] : учеб. пособие для иностр. студ. II курса всех спец. / Н. Ф. Соценко ; Харьковский национальный экономический университет им. С. Кузнеця. - Электрон. текстовые дан. (2,83 МБ). - Х. : ХНЭУ им. С. Кузнеця, 2016. - 255 с. : ил. - Загл. с экрана. - Библиогр.: с. 241-242.

2. Тексты и задания по обучению устной и письменной речи иностранных студентов 3 курса всех направлений подготовки / сост. А. Н. Чистякова. – Х. : Изд. ХНЭУ, 2010. – 48 с.

3. Тексты научного стиля и задания по учебной дисциплине "Русский язык" для иностранных студентов III – IV курсов всех направлений подготовки / сост. А. Н. Чистякова. – Х. : Изд. ХНЭУ, 2013. – 48 с.

Додаткова

4. Программа по русскому языку : для студ.-иностранцев основных ф-ов высших учебных заведений Украины III–IV уровней аккредитации / сост. Н. И. Нагайцева [и др.]. – Харьков : НТУ "ХПИ", 2014. – 60 с.

5. Українська мова науки, аналітичної сфери та управління : навчальний посібник / О. С. Черемська, В. Г. Сухенко. – Х. : Вид. ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2014. – 240 с.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

6. Трофимова Г. К. Русский язык и культура речи: курс лекций [Электронный ресурс] / Г. К. Трофимова. – М.: Флинта, 2017. – 161 с. – Режим доступа: <https://culture.wikireading.ru/62963>

7. Оформление библиографического списка [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://www.apmath.spbu.ru/ru/research/council/d.212.232.50/docs/list_of_literature.pdf